

**Gminny Program Wspierania Rodziny
Gminy Kolbuszowa
na lata 2015-2017**

Kolbuszowa 2015

WSTĘP

Nie ma jednej uniwersalnej definicji rodziny. Dla potrzeb ustawy o pomocy społecznej stworzono definicję rodziny rozumianej jako: osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Rodzina prawidłowo funkcjonująca stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb, dzięki czemu może się rozwijać. W tak funkcjonującej rodzinie „dziecko czuje się dobrze, bezpiecznie, jest pewne siebie, ufne wobec rodziców, a także otwarte wobec innych ludzi, zachowuje się przy tym swobodnie i jest aktywne i wytrwałe w działaniu”.

Rodzina wobec swoich członków pełni funkcje: prokreacyjną, ekonomiczną, opiekuńczą, socjalizacyjną, wychowawczą, religijną.

Nie wszystkie rodziny realizują powyższe funkcje w takim stopniu by dzieci miały stworzone optymalne warunki osobowego rozwoju. Dysfunkcje w środowisku rodzinnym są niebezpieczne, ponieważ istnieje ryzyko dziedziczenia patologicznych norm i wzorców zachowań oraz negatywnych oddziaływań otoczenia zewnętrznego.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne oraz mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na nabywanie nowych umiejętności.

Pomoc instytucjonalna powinna być realizowana poprzez wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo - wychowawczych oraz poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin i jakości życia. Wspieranie rodziny celem wyjścia z trudnej sytuacji i wzmocnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny będzie realizowane w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Opracowanie gminnego programu wspierania rodziny jest istotne, ponieważ skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Podstawą działań ujętych w programie jest:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.);
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2015 r, poz. 163);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2014 r. poz. 1863).

I Opis zjawiska, diagnoza

Gmina Kolbuszowa położona jest w północnej części województwa podkarpackiego. Znajduje się w powiecie kolbuszowskim. Jest to gmina miejsko - wiejska składająca się z miasta Kolbuszowa i 14 sołectw. Na koniec 2014 roku w gminie zamieszkiwało 25 033 osób (dane: Urząd Miejski Kolbuszowa), z tego 2537 mieszkańców (tj, 10,13%) są to osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (dane za 2014 rok). Ubóstwo jest głównym warunkiem przyznania pomocy. W pomocy społecznej za dotkniętych ubóstwem uważa się osoby i rodziny, których dochód jest równy lub niższy od kryterium dochodowego ustalonego dla osoby samotnej (542 zł) lub osoby w rodzinie (456 zł) określonego w ustawie o pomocy społecznej. Pozostałe powody przyznania pomocy to głównie: bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba (dane z ostatnich lat przedstawia poniższa tabela).

Powody przyznawania pomocy w latach 2012 - 2014.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	2012		2013		2014	
		Ogółem rodzin	Osoby w rodzinie	Ogółem rodzin	Osoby w rodzinie	Ogółem rodzin	Osoby w rodzinie
1.	Ubóstwo	444	1481	502	1704	485	1582
2.	Bezdomność	5	8	3	3	4	4
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	136	728	152	818	141	728
		93	549	113	648	98	542
4.	Bezrobocie	425	1563	443	1642	423	1492
5.	Niepełnosprawność	344	988	389	1135	355	1022
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	227	631	243	676	217	582
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	165	592	176	608	150	500

	domowego w tym: rodziny niepełne rodziny wielodzietne	73 40	275 238	65 46	223 276	64 36	212 208
8.	Przemoc w rodzinie	24	99	31	122	33	116
9.	Alkoholizm	44	130	42	119	60	140
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	10	18	15	28	11	23
11.	Zdarzenie losowe	6	19	8	16	1	3

Zanotowane wskaźniki stanowią dla M – GOPS w Kolbuszowej płaszczyzny działań w zakresie form wsparcia osób korzystających z pomocy społecznej, wdrażania programów walki z wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

W oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej uznać należy, że wsparcie rodzin w kryzysie stanowi priorytetowe zadanie pomocy społecznej realizowane przez gminę. W 2014 r. pomocą społeczną objętych było 814 rodzin (2537 osób), w tym 405 z nich były to rodziny z dziećmi.

Typy rodzin objętych pomocą – łącznie z pracą socjalną w roku 2014.

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem w tym: o liczbie osób:	814	2537
	1	234	234
	2	97	194
	3	128	384
	4	157	628
	5	124	620
	6 i więcej	74	477
2.	Rodziny z dziećmi w tym: o liczbie dzieci:	405	1837
	1	122	461
	2	172	769
	3	80	406
	4	26	160
	5	3	23
	6	1	8
	7 i więcej	1	10
3.	Rodziny niepełne o liczbie dzieci:	72	261
	1	29	88
	2	27	90
	3	9	42
	4 i więcej	7	41

Na podstawie sprawozdań oraz analizy dokumentów pracowników socjalnych M – GOPS w Kolbuszowej opracowano diagnozę rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Pracownicy socjalni wskazali 100 rodzin z dominującym problemem jakim jest realizacja funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców biologicznych. Rodziny te liczą łącznie 420 osoby. Problemy w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych dotyczą trzech podstawowych aspektów: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych. Nadmienić należy, iż w większości rodzin problemy dotyczą więcej niż jednego obszaru.

Problemy w zakresie prawidłowej realizacji roli opiekuńczej i wychowawczej są najbardziej powiązane z brakiem umiejętności kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych. Sytuacja ta przy braku zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie wobec braku prawidłowych wzorców do naśladowania przez dziecko może doprowadzić do sytuacji „dziedziczenia” negatywnych postaw rodzicielskich i niekorzystnie oddziaływać na późniejsze pełnienie ról rodzicielskich wobec własnych dzieci. Niewłaściwy klimat i czynniki patologiczne w rodzinie oraz w relacjach między jej członkami stanowią jedną z przyczyn, nierzadko główną, zaburzeń w zachowaniu dziecka.

Dominującym, poza problemem opiekuńczo – wychowawczym w rodzinie jest problem ubóstwa, połączony z bezrobociem i niepełnosprawnością.

Bezrobocie dotyka nie tylko osoby pozostające bez pracy, lecz również ich rodziny. W radykalny sposób wpływa na powstawanie atmosfery napięcia i zagrożenia, a w skrajnym przypadku może być przyczyną występowania przemocy wobec członków rodziny. Bezrobocie wpływa na sytuację materialną domowników i ich samopoczucie. Dziecko z domu o trudnej sytuacji materialnej może mieć pewne ograniczenia w korzystaniu z dóbr kulturalnych. Niezaspokojone potrzeby są również źródłem uczuć zazdrości i poczucia niższości w stosunku do rówieśników lepiej sytuowanych. Trudności w społecznym funkcjonowaniu są szczególnie dotkliwe dla osób niepełnosprawnych oraz osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny, gdyż nie są one w stanie na równi z innymi bez odpowiedniej pomocy przystosować się do zachodzących zmian.

Poważne skutki dla całej rodziny ma także alkoholizm rodzica, który oddziałuje na wszystkich członków rodziny, a przez nadmierne koncentrowanie uwagi na problemach osoby pijącej prowadzi do zaburzeń komunikacji w rodzinie. W takiej sytuacji najważniejsze funkcje rodziny przestają być możliwe do zrealizowania. Z drugiej strony dzieci w rodzinie alkoholowej przyjmują na siebie określone role, a przez to istnieje ryzyko przejęcia destrukcyjnych wzorców zachowań.

Równie poważne w skutkach jest wychowywanie się dzieci w rodzinie przemocowej. Oprócz uszkodzeń fizycznych, często dochodzi do długotrwałych zaburzeń emocjonalnych, stąd tak ważna jest szybka i profesjonalna pomoc osobom doznającym przemocy, jak też podjęcie działań wobec

sprawcy przemocy. Występowanie przemocy w rodzinie według danych M – GOPS w Kolbuszowej i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zjawiskiem nadal często występującym, co przedstawia poniższa tabela.

	2012	2013	2014
Liczba rodzin w których wystąpiło zjawisko przemocy	71	69	77

W tut. gminie w ramach wsparcia rodzin uwikłanych w przemoc w latach 2013 i 2014 były realizowane projekty o tematyce przemocy w rodzinie współfinansowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i gminę Kolbuszowa. W ramach tych projektów realizowanych było szereg działań pomocowych, między innymi utworzono punkt konsultacyjny. W roku 2013 psycholog i terapeuta rodzinny udzielili 39 porad, a w 2014 psycholog udzielił 24 porady.

Dużym wsparciem dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest pomoc asystenta rodziny. Od 2011 r. do 2014 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 2 asystentów rodziny, których wynagrodzenie było współfinansowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Pracowali oni z rodzinami z gminy Kolbuszowa, najbardziej wymagającymi wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Również w 2015 roku rodziny mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta.

Poniższa tabela przedstawia dane o liczbie rodzin i osób objętych pomocą asystenta rodziny w latach 2011 – 2014.

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba dorosłych	Ogółem liczba osób
2011	10	38	17	55
2012	15	45	34	79
2013	16	49	28	77
2014	15	47	23	69

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2014 r. przebywało 5 dzieci z gminy Kolbuszowa: 3 w rodzinach zastępczych i 2 w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. W roku 2014 jedno dziecko z terenu gminy Kolbuszowa opuściło rodzinę zastępczą, dwoje dzieci placówkę opiekuńczo – wychowawczą, natomiast jedno dziecko usamodzielniało się. W 2013 roku w rodzinach zastępczych przebywało 7 dzieci z terenu Gminy Kolbuszowa, 4 dzieci było w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i domach dziecka. W 2013 roku 4 wychowanków usamodzielniało się. W 2012 roku w rodzinach zastępczych przebywało 9 dzieci, natomiast w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i domach dziecka 6 dzieci. Dziesięciu wychowanków usamodzielniało się.

Na terenie gminy działa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna dla dzieci i dorosłych. W roku 2014 specjaliści udzielili mieszkańcom gminy 789 porad: 349 psychologicznych, 352 pedagogicznych i 88 logopedycznych. Natomiast w 2013 roku specjaliści udzielili wsparcia dla 917 osób, w tym: poradnictwa psychologicznego (294), poradnictwa pedagogicznego (274), poradnictwa logopedycznego (89), w ramach poradnictwa zawodowego (162). W 2012 r. z porad specjalistów poradni z skorzystało z terenu tut. Gminy 1.048 dzieci, w tym: 518 psychologicznych, 428 pedagogicznych i 102 logopedycznych.

Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kolbuszowej prowadzi dla dzieci w świetlicę profilaktyczno – wychowawczą. W 2014 roku 33 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu gminy uczestniczyło w zajęciach terapeutycznych i profilaktycznych świetlicy. W 2013 roku objęto wsparciem 41, a w 2012 roku – 28 dzieci.

Rada Miejska w Kolbuszowej 26 czerwca 2014 roku przyjęła Program Wsparcia Rodzin Wielodzietnych. Celem Programu jest wspieranie rodzin wielodzietnych (mających na wychowaniu co najmniej troje dzieci), zwiększanie szans rozwojowych i życiowych dzieci oraz młodzieży wychowującej się w tych rodzinach, promowanie modelu rodziny wielodzietnej i jej wizerunku. Program jest rozszerzeniem rządowego programu wsparcia rodzin wielodzietnych, który wprowadził Kartę Dużych Rodzin. Na dzień 31.12.2014 r. wydano 1219 Kart dla 235 rodzin z gminy Kolbuszowa.

II. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Kolbuszowa:

W strukturach lokalnych działa:

1. Urząd Miejski w Kolbuszowej (UM)
2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (M - GOPS)
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej (GKRPA)
4. Placówki oświatowe na terenie Gminy Kolbuszowa
5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa
6. Miejski Dom Kultury w Kolbuszowej (MDK)
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej (PCPR)
8. Sąd Rejonowy w Mielcu z wydziałami zamiejscowymi w Kolbuszowej
9. Kuratorzy sądowi
10. Prokuratura Rejonowa w Kolbuszowej
11. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolbuszowej (PP - P)
12. Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej (KPP)

13. Kościoły
14. Zakłady Opieki Zdrowotnej (publiczne i niepubliczne) w Gminie Kolbuszowa
15. NZOZ ANIMA Centrum Psychiatrii
16. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i inne placówki oraz instytucje, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę, np.: Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (PKPS), Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce”

III. Cel główny

Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym.

Cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli, funkcji i wartości rodziny
2. Wprowadzenie innowacyjnych form wsparcia dla rodzin
3. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych
4. Podnoszenie standardów pracy podmiotów działających na rzecz rodziny
5. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego
6. Zwiększenie oferty pomocy i opieki specjalistycznej
7. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny
8. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej

Zadania w zakresie wspierania rodziny:

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy/ Partnerzy	Rezultaty	Termin realizacji
1.	Zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci.	Utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny, objęcie wsparciem rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci.	M - GOPS	- Poprawa funkcjonowania rodziny, - Rozwój umiejętności opiekuńczych i wychowawczych rodziny.	2015 – 2017 r.
2.	Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji i umiejętności służb pomocy społecznej.	Kierowanie na studia o kierunku „Asystent rodziny”. Kierowanie na szkolenia i konferencje podnoszące kwalifikacje specjalistów	M - GOPS	- Zdobywanie i aktualizacja kwalifikacji i umiejętności przez asystentów rodziny, pracowników	2015 – 2017 r.

		pracujących na rzecz rodzin. Ponoszenie odpłatności za szkolenia.		socjalnych.	
3.	Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego przez rozwój istniejących instytucji działających na rzecz rodziny.	Rozszerzenie oferty usług świadczonych na rzecz rodziny poprzez zatrudnienie odpowiedniej kadry specjalistów, udzielanie bezpłatnych porad przez: prawnika, pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego oraz innych specjalistów pracujących na rzecz rodziny.	M - GOPS, PP - P, PZP, PCPR, PKPS, Stowarzyszenie „Nil”	- Wzmocnienie i wyzwolenie zasobów tkwiących w rodzinach, - Zwiększenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin, - Dostarczenie wzorców prawidłowej komunikacji, - Odbudowanie prawidłowych relacji w rodzinie i wsparcie jej członków w wypełnianiu ról społecznych, - Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.	2015 – 2017 r.
4.	Pomoc rodzinom poprzez działania rodzin wspierających.	Tworzenie warunków do działań dla rodzin wspierających poprzez edukację i rozpowszechnianie informacji o instytucji rodziny wspierającej, tworzenie rodzin wspierających.	M - GOPS	- Poprawa funkcjonowania rodziny, - Zabezpieczenie niezbędnych potrzeb dziecka.	2015 – 2017 r.
5.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla wszystkich potrzebujących dzieci.	Utworzenie placówki wsparcia dziennego, rozwój i poszerzenie zakresu działania już funkcjonującej.	M - GOPS, PKPS	- Zapewnienie dzieciom, opieki i wychowania, pomocy w nauce, organizacji czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwoju zainteresowań.	2015 – 2017 r.
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.	Oplata za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych.	M - GOPS	- Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i emocjonalnego dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych.	2015 – 2017 r.
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.	Oplata za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	M - GOPS	- Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i emocjonalnego dzieciom przebywającym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	2015 – 2017 r.
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka.	Oplata za pobyt dzieci w rodzinnym domu dziecka.	M - GOPS	- Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i emocjonalnego dzieciom umieszczonym w rodzinnych domach dziecka.	2015 – 2017 r.

9.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, praca socjalna, sporządzanie sprawozdań i raportów. Objęcie rodziny pomocą służby kuratorskiej, specjalistycznym wsparciem poradni psychologiczno – pedagogicznej i świetlicy profilaktyczno – wychowawczej.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- Stały monitoring sytuacji dziecka, - Systematyczna diagnoza i identyfikacja problemów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	2015 – 2017 r.
10.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.	Integracja i aktywizacja przedstawicieli różnych podmiotów wspierających rodziny.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- Podejmowanie wspólnych działań: wypracowanie wspólnych procedur, ustaleń i porozumień dotyczących rodzin w kryzysie.	2015 – 2017 r.
11.	Ochrona rodziny przed utratą bezpieczeństwa socjalnego.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się trudnej sytuacji życiowej, praca socjalna, konsultacje i porady indywidualne. Objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, zorganizowanego wypoczynku oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	M – GOPS, PCPR, organizacje i stowarzyszenia pozarządowe	- Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin, - Zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych i podniesienie jakości życia rodzin.	2015 – 2017 r.
12.	Współpraca z instytucjami realizującymi gminny program wsparcia rodzin wielodzietnych.	Promowanie Karty Dużej Rodziny oraz gminnego programu wspierania rodzin wielodzietnych.	Urząd Miejski, M-GOPS MDK, Kryta Pływalnia Fregata, MiPBP, Zespół Oświatowy, Fundacja na rzecz Kultury Fizycznej i Sportu	- Zwiększenie dostępu rodzinom wielodzietnym do usług podmiotów uczestniczących w programie poprzez udzielenie ulg i zniżek.	2015 - 2017

IV. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Kolbuszowa są:

1. Środki własne gminy,
2. Dotacje z budżetu państwa,
3. Środki pozabudżetowe (np.: programy ministerialne, fundacje),
4. Środki pozyskane z funduszy unijnych i inne.

V. Adresaci programu

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodzin Gminy Kolbuszowa na lata 2015-2017 są:

- mieszkańcy miasta i gminy Kolbuszowa,
- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, wykazujące bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i niezaradne życiowo
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym również dotknięte bezrobociem,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- dzieci i młodzież wychowująca się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej,
- dzieci i młodzież opuszczająca instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej,
- rodzice zastępczy,
- rodziny wspierające,
- kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

VI. Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Kolbuszowa ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości organizacyjnych, prawnych lub zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie Programu o nowe zapisy. Monitoring i ewaluacja będą spełniać funkcję wewnętrznej kontroli realizacji zadań, ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz ocenę sposobu realizacji celów i osiągniętych rezultatów. Ewaluacja będzie się odbywać na bieżąco przez cały czas trwania Programu. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany po zakończeniu każdego roku. Raporty, sprawozdania i informacje z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby w tym zakresie będą zbierane przez Ośrodek Pomocy Społecznej od instytucji uczestniczących w realizacji Programu. Ośrodek Pomocy będzie przedkładał całościowe sprawozdanie roczne Radzie Miejskiej w Kolbuszowej w terminie do 31 marca każdego roku.

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Przyjęte wskaźniki na potrzeby ewaluacji i monitoringu to:

- liczba etatów na stanowisku asystenta rodziny;

- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny;
- ilość odbytych przez asystentów rodziny szkoleń i konferencji;
- ilość pracowników służb społecznych uczestniczących w szkoleniach i podnoszących swoje kwalifikacje;
- liczba osób, które rozpoczęły i ukończyły studia na kierunku „Asystenta rodziny”;
- ilość porad udzielanych przez specjalistów;
- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn;
- liczba rodzin niewydolnych wychowawczo z określeniem przyczyn;
- liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie;
- liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania;
- liczba placówek wsparcia dziennego;
- liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego;
- liczba rodzin wspierających z terenu gminy;
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka;
- liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze;
- liczba osób usamodzielnionych;
- kwota wydatkowana na pomoc pieniężną na częściowe utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka;
- liczba rodzin wychowujących dzieci objętych pomocą społeczną;
- liczba wydanych Kart Dużej Rodziny;
- kwota wydatkowana na pokrycie wydatków związanych z realizacją gminnego programu wspierania rodzin wielodzietnych.

Analiza statystyczna zebranych danych pozwoli uzyskać informację na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego Programu, a rezultatami oraz jego efektami.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Kolbuszowa zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenia poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznych, zminimalizowanie negatywnych zachowań w rodzinach w kryzysie oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.